

[Ellinger.]

foretager Besættelsen, til hvem skal vi saa sætte vor Lid, naar Krigen slutter, og Fremtidens Forhold skal fastlægges ved Fredstraktater? Til hvem? Saaledes som Forholdene nu vitterligt er i Verden — det var ønskeligt, de var anderledes —, vil det saavel fra de sejrende som fra de besejrede lyde: *Et Folk, der fattes Villie til at værne sin Selvstændighed, maa og bør gaa til Grunde.*

I denne alvorlige Stund retter jeg derfor den indtrængende Opfordring til den Mand, der i første Række har Ansvaret, Landets Statsminister, til under sit Ansvar overfor Historiens Domstol — den, der kan blive sat, før nogen aner det —, at skære igennem al den Taage og Tvetydighed, der knytter sig til den nuværende Udenrigsministers Virksomhed, og i sin Haand tage den Sag, paa hvis Løsning Nationens Fremtid beror.

Formanden: Blandt adskillige Udtryk i det ærede Medlems Foredrag forekom ogsaa den Ytring, at det vilde være „letsindig Taabelighed“ overfor visse Forhold at lytte til den højtærede Udenrigsminister. Skønt jeg gaar ud fra, at dette alene er Udtryk for det ærede Medlems subjektive Opfattelse, vilde jeg dog have ønsket, at det ærede Medlem havde undladt at forstærke det første Udtryk ved at knytte det sidste til.

Veistrup: Spørgsmaalet om vort Militærvæsens Ordning har, som det er fremført fra flere Sider, staaet paa Dagsordenen i en lang Række af Aar, og det har været til Behandling den ene Gang efter den anden. Der er derfor ikke Mulighed for at afvinde denne Sag nye Synspunkter, men paa den anden Side er det givet, at naar der foreligger et saa vigtigt Lovforslag til første Behandling her i Tinget, vil de forskellige politiske Ordførere benytte Lejligheden til at fremsætte Bemærkninger af principiel Karakter. Jeg skal da ikke undlade i denne Forbindelse at gøre opmærksom paa, at mit Parti for mere end 25 Aar siden vedtog en Beslutning, en Programerklæring, som dannede Grundlaget for, hvorledes vi kunde ønske dansk Militærpolitik ført. Dette Standpunkt har vi fastholdt gennem Aarene, vi har krævet gennemført en Politik i Overensstemmelse hermed. Det ærede 7de Medlem for 6te Kreds (Hauch) rettede Bebrejdelser mod os, fordi vi fortøjede ved dette Standpunkt. Det kan man selvfølgelig bebrejde os; men man kan i hvert Fald ikke sige om Partiet

Venstre, at det er blevet staaende paa det Standpunkt, hvorpaa det i sin Tid stod. Vi stillede to Krav til en rimelig Ordning; for det første vilde vi bort fra en Militærordning, som havde krigsmæssige Opgaver at røgte, og for det andet vilde vi, hvad Mandskabets Tilvejebringelse angaar, bygge paa Frivilligheden. Vi opstillede disse Krav, fordi det forekom os, at Vurderingen af vore militære Forhold hos mange Mennesker og hos enkelte Partier var resulteret i en Overvurdering, som kunde virke i høj Grad skadeligt. Det var ud fra denne Betragtning, vi stillede det Spørgsmaal, som har været stillet Gang paa Gang: Hvad skal det nytte? Hvad hjælper det os, at vi bygger et Militærapparat, en Nation paa 3 Mill. Mennesker vil under ingen Omstændigheder være i Stand til at løse krigsmæssige Opgaver af nogen Betydning. Og var dette Spørgsmaal berettiget i sin Tid, da Hørup rejste det, er det langt mere berettiget i Øjeblikket. Den Gang var der maaske tusind Mennesker, der stillede det Spørgsmaal til sig selv: Hvad skal det nytte? I Øjeblikket paastaar jeg, at der er ti Tusinder og atter ti Tusinder, der stiller sig dette Spørgsmaal. Et æret Medlem af Folketinget skal under Finanslovbehandlingen i forrige Rigsdagssamling have sagt, at nu var der ingen mere, der i denne Forbindelse sagde: Hvad skal det nytte? Jeg tror, dette er en fuldkommen Misforstaaelse; enten maa det ærede Medlem fuldstændig have tabt Forbindelsen med den almindelige Befolkning, eller ogsaa maa han være i Besiddelse af en uhyre Trang til at fremsætte Paradokser.

Som Forholdene har udviklet sig, siden vi i sin Tid rejste Kravet om en Grænse- og Søpolitivagt, tror jeg man kan have Lov til at sige, at vi nu er naaet et Stykke frem ad Vejen. Vi staar i dette Øjeblik overfor et Lovforslag, vedtaget af Folketinget og ikke vedtaget i Kraft af en tilfældig Stemning, saadan som det undertiden sker, naar man her i Rigsdagen vedtager noget, som er mere eller mindre stemningsbevægende. Det er ikke Tilfældet med Hensyn til dette Spørgsmaal. Paa Møde efter Møde har Spørgsmaalet været drøftet forud for Valget i 1929. Der var vel ikke et Vælgermøde, hvor Militærspørgsmaalet ikke var fremme i første Række. Derfor er, som det ogsaa rigtigt har været fremført, saa vidt jeg husker af det ærede Medlem, der talte for Socialdemokratiet (C. F. Sørensen), Lovforslaget simpelthen et Udtryk for Befolkningens Villie. Det er Valgdagens Løfter, der her er kommet til Udtryk,